

gør sig skyldig i mange Feiltagelser. Saa sagde den ærede Minister, at dette Spørgsmaal meente han heller ikke havde nogen praktisk Betydning, fordi disse Indtægters Opførelse ikke vilde medføre nogen Fordeel for Statskassen. Men er der da ikke Noget, som skal bestemme den lovgivende Magt, naar der er bragt et Spørgsmaal paa Bane, uden dette, om der kan vindes nogle Penge derved? Skal det være Hovedbetragtningen med Hensyn til disse Sager? Nei, der er ikke blot Spørgsmaal om at vinde nogle Penge derved, men ogsaa om, hvorvidt disse Midler til alle Tider anvendes saaledes, som den lovgivende Magt vil have dem anvendte. Ogsaa dette har stor Betydning. Spørgsmaalet er ikke, om Statskassen vil vinde noget derved — det indrømmer jeg den høitærede Minister — men Spørgsmaalet er, om disse Midler anvendes paa bedste Maade, saaledes at de gjøre meest Nytte. Dette kan Rigsdagen ikke gjøre det Mindste til, da man hidtil har vidst at holde Midlerne aldeles udenfor Rigsdagens Indflydelse. Men hvem skal raade over Kirkens Gods? Jeg har sagt det saa ofte i denne Sal, men maa igjen sige det, hver Gang jeg hører modsatte Paastaaender blive gjorte gjældende. Hvor er Kirkens Bestyrelse? Den ærede Minister vil ikke sige, at det er han, thi han er ansvarlig for Rigsdagen. Kirkeministeren behøver ikke efter Grundloven at høre til Folket, han kan tages af andre Religionsamfund. Er det Kongen, der er Kirkens Overhoved? Det vil Ministeren heller ikke paastaae, thi jeg har ikke seet endnu, at Kongen har taget nogen kirkelig Beslutning, uden at den samme Betingelse har været opfyldt, som Grundloven fordrer med Hensyn til alle andre kongelige Udførelser, at de skulde være underskrevne af den vedkommende Minister. Hvor er saa Kirkens Bestyrelse? Jeg veed ikke, hvor den er; jeg har ikke kunnet finde den. Den ærede Minister har for ikke længe siden, da han stod paa en Plads herude, selv utrykkelig beklaget, at der ikke var nogen Kirkebestyrelse. Dette Gods er altsaa fuldkommen herreløst, saa at Enhver kan staa og valte dermed, som han vil? Det vil man heller ikke sige, og saaledes indvikler man sig i de

allerstørste Selvmodsigelser. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at naar der her tales om Tøndernes Midler, saa maa det erindres, at Tønderne have en selvstændig Bestyrelse af deres egne Midler; det er ikke Midler, Statskassen udreder til dem, men det er deres egne Midler, som bestyres af deres egen virkelige Kirkebestyrelse. Nu sagde den ærede Minister, at han troede, at det var en almindelig Mening hos Menighederne omkring i Landet, at den Præstetende, Menigheden svarer, skal gaae til dens egen Præst. Jeg tør ikke sige, hvad der er den almindelige Mening hos Menighederne, men efter min Mening onsker man at blive færdig med Tjenerne for at kunne betale Præsterne med Penge ligesom andre Embedsmænd. Denne Mening troer jeg er den overveiende; men det kan gjerne være, at den ærede Minister har Ret i, at dersom han vilde lade den halve Deel af Tjenden blive og tage den halve Deel bort, saa vilde der kun være Misforhold med denne Foranstaltning, som der er med alle Foranstaltninger, der kun ere halve, og jeg vilde uhyre beklage det, dersom den ærede Minister virkelig tænker paa at ende Sagen paa den Maade, at han vilde lade den halve Tjende bestaae for Præsterne, naar han tog den anden Halvdeel bort. Men saa sagde den ærede Minister, at Afgjørelsen af Spørgsmaalet i dette Dilemma er ubetimelig. Hertil vil jeg først sige, at Vedtagelsen af dette Forslag ikke er den endelige Afgjørelse af Sagen. Det undrer mig, at d'Her. have nøiedes med et saa lidet udviklet Forslag som dette. Jeg kan kun forstaae det derved, at den første af de ærede Forslagsstillere, der talte, sagde, at de vilde forberede det, man virkelig maatte komme til. Men det skulde være ubetimeligt paa Grund af, at der er nedsat en Kirkekommission. Den ærede Minister gjorde opmærksom paa, at han ikke turde sige, at vi i den første eller den anden Samling, men at vi dog engang kunde komme til at behandle en Lov om en Kirkeforfatning, og saa kunde vi vente med dette Spørgsmaal, til den Tid kom. Jeg skal sige den ærede Minister, hvad min Mening er. Dersom man virkelig vil have et rigtigt forstandigt Udbytte af Kirkekommissio-